

ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๓๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๒ มิถุนายน ๒๕๔๓

เรื่อง การปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยเรื่องการใช้วัสดุกรองแสง

เรียน กระทรวง ทบวง กรม

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๓ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายบัญญัติ บรรทัดฐาน) รายงานว่า ตามที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดให้ รถยนต์ที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๘ ให้ใช้กฎกระทรวงนี้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๑ เป็นต้นไป โดยการติดฟิล์มกรองแสงซึ่งเมื่อวัดการผ่านของแสงแล้วแสงต้องผ่าน ทั้งกระจกกันลมและฟิล์มกรองแสงได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ และต่อมาได้มีกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้ขยายกำหนดเวลาใช้บังคับ โดยรถยนต์ที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ใช้กฎกระทรวงนี้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๓ เป็นต้นไป นั้น โดยที่ขณะนี้ใกล้กำหนดวันใช้บังคับกฎกระทรวงดังกล่าว สื่อมวลชนและประชาชนได้วิพากษ์วิจารณ์เรื่องนี้อย่างกว้างขวาง ประกอบกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ยังมีข้อสงสัยในปัญหาการตีความกฎกระทรวงทั้งสองฉบับข้างต้น เนื่องจากกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้กำหนดให้ยกเลิกความ ในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งกำหนดไว้ว่า

“ข้อ ๓ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป เว้นแต่รถยนต์ที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๘ ให้ใช้กฎกระทรวงนี้ บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๔๑ เป็นต้นไป”

และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓ รถยนต์ที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ใช้กฎกระทรวงนี้ บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๓ เป็นต้นไป”

/ซึ่งการเขียน ...

ซึ่งการเขียนในลักษณะนี้อาจเป็นที่เข้าใจได้ว่า การยกเลิกข้อความดังกล่าวจะมีช่องว่างในเรื่องของระยะเวลาในการปฏิบัติตามกฎกระทรวง ข้อสงสัยนี้ทำให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเกรงว่าอาจมีปัญหาในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ความพร้อมของเครื่องอุปกรณ์ในการปฏิบัติก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่น่ากังวล เพราะปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีเครื่องมือตรวจวัดความเข้มของวัสดุกรองแสงจำนวนทั้งสิ้นเพียง ๒๓ เครื่อง ซึ่งไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานทั่วประเทศ และเครื่องมือดังกล่าวนี้จะต้องมีการทดสอบมาตรฐานก่อนทำการตรวจวัดด้วย จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ต่อไป

เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกาชี้แจงว่า ได้ตรวจพิจารณากฎกระทรวงทั้งสองฉบับดังกล่าวแล้วไม่มีปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากข้อความในข้อ ๓ เป็นบทเฉพาะกาลและเป็นข้อยกเว้นของหลักทั่วไปที่ว่ากฎกระทรวงเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ย่อมมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายทันทีเว้นแต่จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ยกเลิกความในข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๓๘) และให้ใช้ข้อความใหม่แทน แสดงว่ารถยนต์ที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ใช้กฎกระทรวงบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๓ เป็นต้นไป ส่วนรถยนต์ที่ได้จดทะเบียนไว้หลังวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๑ ย่อมถูกบังคับตามกฎหมาย ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ซึ่งการบังคับใช้ย่อมเป็นไปตามมาตรา ๕ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่กำหนดว่ากฎกระทรวง นั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กฎกระทรวงในเรื่องนี้เป็นสิ่งจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยของประชาชนและสังคมโดยรวม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของสาธารณชนเป็นหลัก การกำหนดเงื่อนไขการใช้วัสดุเพื่อบังหรือกรองแสง (ฟิล์มกรองแสง) ติดไว้บนกระจก หรือวัสดุโปร่งแสงที่ใช้เป็นส่วนประกอบของตัวรถ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ก็กำหนดไว้ชัดเจนแล้วว่ามีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและสร้างวินัยของผู้ขับรถ โดยมีได้มุ่งเพียงในด้านการจับกุมผู้กระทำความผิดหรือการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งหลายประเทศก็ดำเนินการในลักษณะนี้ และมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้มอบให้กระทรวงคมนาคม (กรมการขนส่งทางบก) และกระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) รณรงค์ให้ประชาชนปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว และให้ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติเป็นระยะ ๆ แล้วรายงานคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ ให้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบและเข้าใจวิธีการ

ตรวจวัดความเข้มของวัสดุกรองแสง ตลอดจนวิธีการทดสอบมาตรฐานของเครื่องมือตรวจวัดความเข้มของวัสดุกรองแสง ก่อนที่เจ้าหน้าที่จะทำการตรวจวัดด้วย และโดยที่เรื่องนี้ได้มีการขยายกำหนดเวลาบังคับใช้มาสองปีเศษแล้ว นับว่าเป็นระยะเวลาอันพอสมควรแก่การเตรียมการบางส่วน คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวโดยไม่มีการขยายกำหนดเวลาบังคับใช้ อย่างไรก็ตามเนื่องจากกฎกระทรวงนี้จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นระยะเวลากระชั้นชิดและมีการออกข่าวในทำนองว่าอาจมีการเลื่อนการบังคับใช้อีก ประกอบกับรถยนต์ที่ได้จดทะเบียนไว้ก่อนวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ เป็นจำนวนมากยังไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในกฎกระทรวง สมควรให้เวลาระยะหนึ่งในการเตรียมตัวแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนับแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ต้องดูแลบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งจะต้องจัดหาเครื่องมือตรวจวัดที่ได้มาตรฐานให้พร้อม ตลอดจนประชาชนที่จะต้องแก้ไขการติดฟิล์มกรองแสงให้เป็นไปตามกฎหมาย และผู้ประกอบการในการติดฟิล์มกรองแสงที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ ประกอบกับฝ่ายตำรวจรายงานว่าความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้เป็นความผิดลหุโทษมีโทษปรับสถานเดียวไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท จึงอยู่ในอำนาจของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะใช้ดุลพินิจว่ากล่าวตักเตือนได้ จึงควรเสนอให้ใช้มาตรการทางด้านบริหารก่อนในเมืองต้น โดยการว่ากล่าว ตักเตือน แนะนำ และเร่งรัดรงค์และประชาสัมพันธ์ ตลอดจนให้ความรู้ทางวิชาการ กฎเกณฑ์ เงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้าใจเป็นต้นว่า ความเข้มของฟิล์มกรองแสงมิได้มีความสัมพันธ์กับการสะท้อนกลับของแสงเท่าใดนัก หากแต่ขึ้นอยู่กับคุณภาพของฟิล์มมากกว่า ตลอดจนการให้ความรู้ว่าคุณสมบัติของฟิล์มกรองแสง อาจก่อให้เกิดปัญหาผลกระทบต่อตามมาได้อย่างไร จึงให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้กระทรวงคมนาคม (กรมการขนส่งทางบก) และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ทางวิชาการ และสร้างความเข้าใจในกฎเกณฑ์ เงื่อนไขต่าง ๆ โดยให้ดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่ผ่อนผัน

๒. ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้ดุลพินิจพิจารณาผ่อนผันการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรกรณีมีการฝ่าฝืนเงื่อนไขตามกฎกระทรวง ในช่วงระยะแรกของการบังคับใช้กฎกระทรวงเป็นเวลา ๑ ปี โดยในเบื้องต้นควรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรว่ากล่าวตักเตือน และแนะนำแก่ผู้ฝ่าฝืนมากกว่าจะใช้วิธีปรับสถานเดียว

๓. ให้กระทรวงคมนาคม (กรมการขนส่งทางบก) กำหนดเป็นเงื่อนไขกรณีเจ้าของรถยนต์ที่จดทะเบียนไว้ นำรถยนต์ไปเสียภาษีประจำปี ตามประกาศทะเบียนทั่วราชอาณาจักร เรื่อง ให้เจ้าของรถที่จะเสียภาษีประจำปี นำรถไปตรวจสภาพ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติ

รถยนต์ ๑ ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ ๑ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งกำหนดให้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกินเจ็ดคน รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน และรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีอายุการใช้งานครบเจ็ดปีตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๐ เป็นต้นไป นับแต่วันที่จดทะเบียนครั้งแรก ให้นำรถยนต์ดังกล่าวไปตรวจสภาพก่อนเสียภาษี นั้น กรมการขนส่งทางบกควรให้เจ้าของรถยนต์ปฏิบัติตามเงื่อนไขในกฎกระทรวงก่อนการเสียภาษีประจำปี ทั้งนี้ ให้กรมการขนส่งทางบกบริการในการตรวจวัดความเข้มของวัสดุกรองแสง โดยไม่คิดค่าบริการด้วย

๔. ให้กระทรวงพาณิชย์ (กรมการค้าภายใน) ขอความร่วมมือตัวแทนจำหน่ายวัสดุกรองแสงให้นำเข้าเฉพาะวัสดุกรองแสงที่มีความเข้มตามที่กฎกระทรวงกำหนดเท่านั้น รวมทั้งพิจารณากำหนดหรือขอความร่วมมือให้ร้านค้าซึ่งรับตีคววัสดุกรองแสงออกใบรับรองให้แก่รถยนต์ที่ได้ไปตีคววัสดุกรองแสงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

๕. ให้ข้าราชการการเมืองและข้าราชการประเภทอื่น ๆ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่าง ๆ ปฏิบัติตามกฎกระทรวงดังกล่าวเพื่อเป็นตัวอย่างด้วย

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

- 2 สี.ย. 2543

สำนักนิติธรรม
โทร. ๒๘๒๘๑๕๐
โทรสาร ๒๘๒๔๑๔๕

รอง ผอ. ๒๒/๒๙/๔๓
ผอ. ๔ ๒/๒๘/๔๓
ค.ร.พ.อ. ๒๒/๒๙/๔๓
ท.น. ๒๒/๒๙/๔๓
ท.น. ๒๒/๒๙/๔๓
จ.น. ๒๒/๒๙/๔๓
จ.น. ๒๒/๒๙/๔๓